



Käsityöoppiaine uuden opetussuunnitelman aikakaudella

Manne Kallio ja Antti Hilmola

28.9.2019



Käsityöoppiaineen säädösperusta² peruskoulun aikakaudella

- 1970 Peruskoulu-uudistus, kaksi oppiainetta: tekninen työ ja tekstiilityö.
Poikien kansalaiskoulun käsityöstä tehtiin tekninen työ, johon sisällytettiin metallityö, puutyö sekä kone- ja sähköoppi, mutta ammattipiirustuksesta luovuttiin.
- 1985 Paikalliset opetussuunnitelmat (valtakunnallisesti ops-perusteet)
- 1994 Käsityö: tekninen käsityö ja tekstiilikäsityö muodostavat oppiainekokonaisuuden
- 1998 Perusopetuslaki: käsityö yhdeksi oppiaineeksi POL (628/1998, 11§), asetus (1345/2001, §6)
- 2004 Käsityön yhteiset opetussuunnitelman perusteet (POPS 2004)
- 2005 Koulutusvastuuasetuksen muutos: käsityön opettajan koulutusvastuu HY, TY, ISY ja ÅA (aiemmin erikseen käsityökasvatus: TY ja ÅA; käsityötiede: HY ja ISY)
- 2013 Viimeisin koulutusvastuuasetuksen muutos: käsityökasvatuksen koulutusala lakkautettiin, jäi vain käsityötieteen koulutusala ja vastuu HY, TY, ISY ja ÅA
- 2014 POPS: tekninen työ ja tekstiilityö on implikoitu työtavoiksi

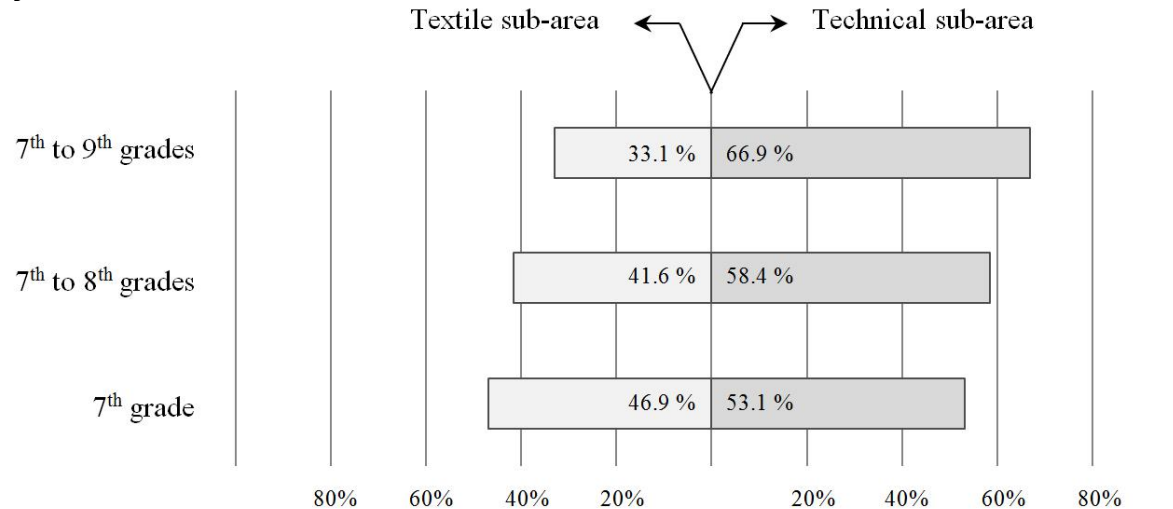
Oppilaiden suuntautuminen ennen viimeisintä ops-uudistusta



2012 Käsityö on toiseksi suosituin valinnaisaine
(tn = 36.465, ts = 18.861, kt = 74.463, li = 49 186, ku = 36 013, mu = 24.980)

2008-10 Teknisen työn suosio on kasvanut hieman, tekstiilityö laskenut noin 10%

30% yläkoululaisista oli osallistunut teknisen käsityön opetukseen kolmen vuoden aikana, tekstiilityöhön 16%.



Hilmola, A. 2011. Käsityö. Julkaisussa: S. Laitinen, A. Hilmola & M-L. Juntunen (toim.) Perusopetuksen musiikin, kuvataiteen ja käsityön oppimistulosten arviointi 9. vuosiluokalla. Koulutuksen seurantaraportit 2011:1. Helsinki: Opetushallitus, 157–237.
Koulutuksen tilastollinen vuosikirja 2013.



Muutokset valinnaisuuden tuntijaossa

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
POPS2004	<i>TaiTai-Aineet</i>	6 vvt				6 vvt*					
	<i>Va-Aineet</i>	13 vvt									13 vvt
POPS2014	<i>TaiTai-Aineet</i>	6 vvt					5 vvt				
	<i>Va-Aineet</i>	9 vvt									14 vvt

* = Ei käytetty 8. ja 9. luokan valinnaiseen opetukseen

vvt = vuosiviikkotunti

- Aiemmin (POPS2004) käsityötä valittiin 13 vvt:n tuntikiintiöstä, jossa oli mukana kaikki valinnaisaineet.
- Nyt (POPS2014) käsityötä voi valita kahdesta eri tuntikiintiöstä, joissa on yhteensä 14 vvt.
- Oppilaan mahdollisuudet valita käsityötä ovat siis lisääntyneet, eivät vähentyneet.



Tämän tutkimuksen aineisto ja aineistonkeruu

Selvitystä varten käsityönopeettajilta saatiin valtakunnallisesti edustavat tiedot:

*Vuoden 2018 aineisto: **N = 226** (TN = 107, TS = 119)¹⁾*

*Vuoden 2019 aineisto: **N = 146** (TN = 80, TS = 66)²⁾*

Selvitykseen osallistuneiden koulujen oppilasmäärä yhteensä 41 000 oppilasta (23,4 %)

Teknisten aineiden opettajat TAO ry^{1) 2)}

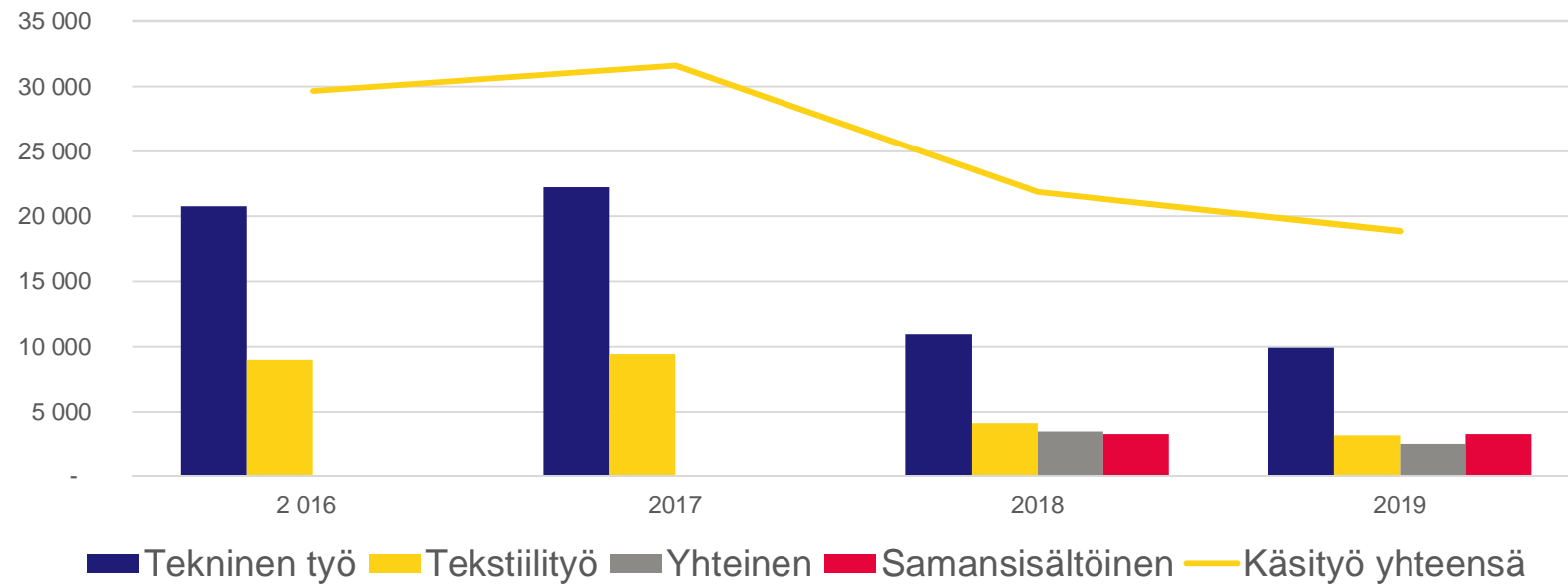
Tekstiiliopettajaliitto TOL ry¹⁾

Punomo – Käsityö verkossa²⁾



Käsityöoppiaineen suosion kehitys⁶ opetussuunnitelmauudistuksen aikaan *Alustavat tulokset*

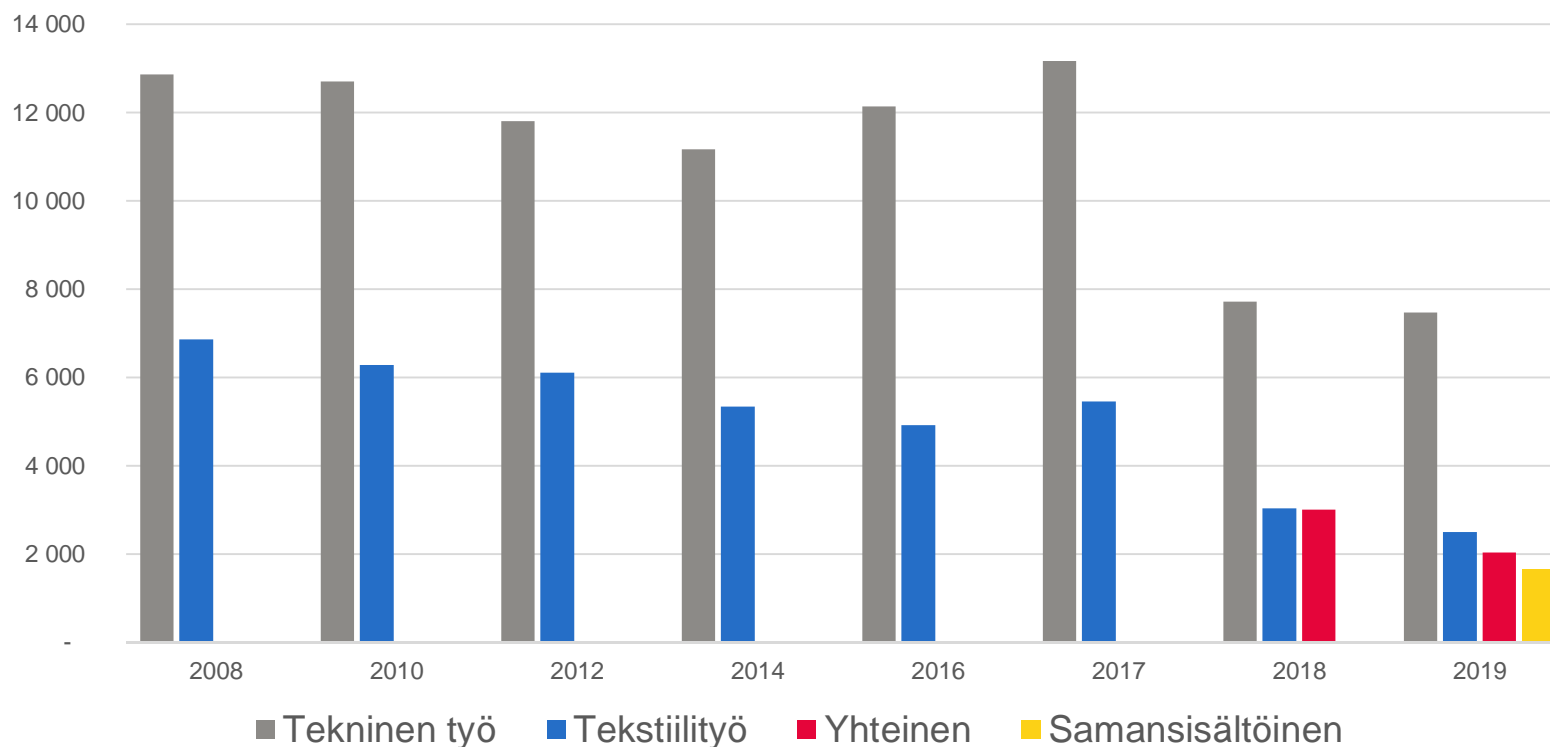
Vuosiviikkotuntien kehitys





Käsityöoppiaineen suosion kehitys⁷ opetussuunnitelmaudistuksen aikaan *Alustavat tulokset*

Käsityötä valinnaisaineena opiskelleet oppilaat





Miten uudistukset vaikuttavat käsityön suosioon valinnaisaineena?

Ensimmäisen vuoden tulokset:

käsityön valinnat ovat vähentyneet 39 % vuodesta 2017 vuoteen 2018.

Toisen vuoden tulokset:

vähennystä 14% vuodesta 2018 vuoteen 2019

Kokonaisvähennys vuodesta 2017 vuoteen 2019 (yhdistetyn aineiston mukaan) = 43%

Tekninen työ: - 59%

Tekstiilityö: - 70%

Miten uudistukset vaikuttavat käsityön suosioon valinnaisaineena?

Vastaajilta kysyttiin: 'Näkemyksiä käsityön valintojen vähenemiseen'

	Pitää syynä opetussuunnitelmaan ja tuntijakoon tehtyjä muutoksia	Pitää syynä valinnaisuudessa tapahtuneita muutoksia	Näkee tilanteessa positiivisia tekijöitä
Kaikista vastaajista	53 %	15 %	4 %
Teknisen työn opettajista	50 %	15 %	6 %
Tekstiilityön opettajista	58 %	15 %	2 %



Otteita käsityönopettajien vastauksista:

- *"Oppilaat eivät halua opiskella yhteistä pakotettua käsityötä vaan he pitävät tn/ts jaosta."*
- *"Teknisen ja tekstiilin yhdistämisestä."*
- *"Painotetun valinnan puuttuminen vähentää valintoja."*
- *"Yhteinen käsityö on mielestäni kehnosti ja keinotekoisesti toteutettu nykyisessä opetussuunnitelmassa. Todellisuudessa oppilaita otettu valinnaisuutta pois, koska he eivät saa enää valita kiinnostuksensa mukaan käsityön suuntausta itse."*
- *"Oppilaat eivät miellä painotettua käsityötä mielekkääksi, haluaisit painottua/valita jomman kumman, josta saisi paremmat taidot ja ehtisi tutustua ja tehdä töitä useammasta aihepiiristä."*
- *"Käsityön nykyinen ops Entiset ts ja tn innostivat oppilaita enemmän."*
- *"Se että oppilaat eivät voi vapaasti valita kumpaa käsityötä painottavat tekee sen, että luokassa voi olla tosi ahdistava ilmapiiri, kun siellä on todella vähän motivoituneita oppilaita."*

Teknisen käsityön ja tekstiilikäsityön oppimisen rytmittyminen eri tasoilla



Oppiaine

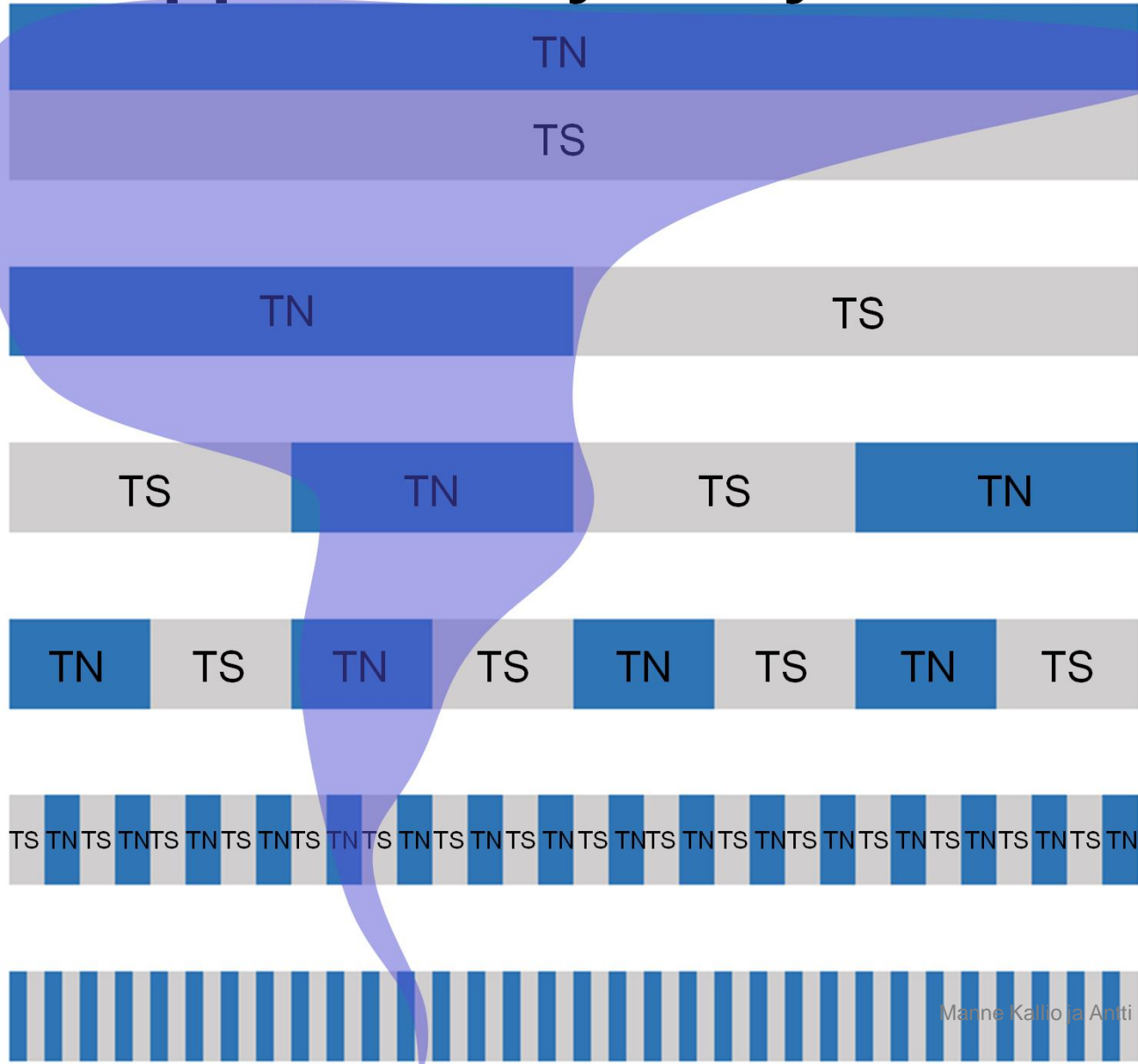
Lukukausi

Jakso

Oppimistehtävä

Oppitunti

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
TEKNOLOGIA





***POPS 2014
mahdollistaa käsityön opetuksen,
joka ei ole materiaalioppia tai
teknologioiden käytön opettelua.***

Se on myös POPS 2014:n haaste.

Opettajat Suomessa



Uusimman Opetushallituksen julkaiseman tiedon mukaan Suomessa oli 682 teknisen työn ja 559 tekstiilityön opettajaa.

Teknisen työn opettajista 84,2% oli kelpoisuus, tekstiilityön opettajista 89,6%. Teknisen työn opettajista peräti 9,8% puuttui opettajan kelpoisuus kokonaan (tekstiilityössä 2,5%). 35% teknisen työn opettajista oli yli 50-vuotiaita.

LÄHDE
Opettajat Suomessa 2013